

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.6.2013
COM(2013) 430 final

2013/0202 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

riiklike tööturuasutuste koostöö tõhustamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Käesolev õigusakti ettepanek on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 149 kohaselt stimuleeriv meede ja selle eesmärk on tugevdada koostööd liikmesriikide riiklike tööturuasutuste vahel. Riiklikud tööturuasutused vastutavad aktiivsete tööturumeetmete rakendamise ja tööturuteenuste osutamise eest avaliku huvi eesmärgil. Riiklikud tööturuasutused kuuluvad asjakohaste ministeeriumide, avalik-õiguslike isikute või (mittetulunduslike) ettevõtete koosseisu. Teenused, mida riiklikud tööturuasutused töötajatele ja tööandjatele pakuvad, on tööturuteave, abi tööotsimisel, nõustamine, kutsenõustamine, tööle suunamine ning ametialase ja geograafilise liikuvuse toetamine. Tööturuasutused juhivad sageli ka töötushüvitise ja muude sotsiaaltoetuste süsteeme. Tööturuasutuste tõhus tegevus on eduka tööhõivepoliitika oluline tegur.

On jõutud ühisele arusaamisele, et ELi riikide tööturuasutuste koostöö tugevdamine on äärmiselt oluline strateegias „Euroopa 2020”¹ seatud tööhõivealaste eesmärkide saavutamiseks. Komisjon on korduvalt teinud ettepanekuid ajakohastada tööturuasutuste teenuste osutamise viise, luua partnerlussuhteid riiklike tööturuasutuste ja muude tööhõiveteenuste vahel, muuta tööturuasutused „kohandamise juhtsusteks”, mis võimaldavad uut moodi kombineerida aktiivseid ja passiivseid tööturumeetmeid². Nõukogu kutsus hiljuti üles looma partnerlussuhteid avaliku ja erasektori tööturuasutuste, tööandjate, sotsiaalpartnerite ja noorte esindajate vahel noortegarantii kavade teostamisel³. Riiklikud tööturuasutused on tähelepanu all ka Euroopa suunistes liikmesriikide tööhõivepoliitika kohta (tööhõivesuunised)⁴.

Paljud liikmesriigid on eelarvekärbetest ja riiklike tööturuasutuste kulutasuvuse suurendamise vajadusest tingituna võtnud ette reforme, näiteks ühendades tööturuasutused töötushüvitiste andjatega, kasutades erasektori teenuseosutajaid, suunates teenused piirkondlikule ja omavalitsustasandile, edendades iseteenindus- ja IKT-põhist teenuseosutamist. Tööturuasutuste kulud (töötushüvitist välja arvates) muutuvad pidevalt: tööturuasutuste korraldamine⁵ näitas, et ajavahemikus 2007–2010 kulutused suurenesid, kuid 2011. aastal enamasti vähenesid. Viimaste eelarveprognooside kohaselt on kulutused 2013. aastal suuremad kui eelmisel aastal.

Kuna tööturuasutused erinevad liikmesriigiti nii ärimudelite, vahendite, tööturutingimuste kui ka õigusliku keskkonna poolest, on nende tulemuslikkus tööturuprogrammide elluviimisel samuti erinev. Liikmesriigid jäävad endiselt vastutavaks oma tööturuasutuste töö korraldamise ja personaliga varustamise eest, kuid käesoleva õigusakti ettepanekuga luuakse Euroopa võrgustik riiklikele tööturuasutustele andmaks neile platvormi tulemuste võrdlemiseks Euroopa tasandil, selgitamaks välja head tavad ning edendamaks vastastikust õppimist, et suurendada nende võimekust ja tulemuslikkust. Kogemuste põhjal võib väita, et

¹ Komisjoni teatis „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia”, KOM(2010) 2020 (lõplik).

² Komisjoni teatis Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava: Euroopa panus täieliku tööhõive saavutamisse (COM(2012) 173 final); komisjoni teatis „Töövõimalusterohke majanduse taastumine” (COM(2012) 173 final)

³ Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu 28. veebruari 2013. aasta järeldused.

⁴ Nõukogu 21. oktoobri 2010. aasta otsus 2010/707/EL liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta.

⁵ Tööturuasutuste küsimustik kriisile reageerimise kohta 2010–2013, Euroopa tööalase liikuvuse tööühm

liikmesriigid omal algatusel ei õpi üksteiselt ega võrdle omavahel tulemusi piisavalt.

Tööturuasutuste koostöö algus ELi tasandil ulatub aastasse 1997, kui komisjon pani kokku tööturuasutuste mitteametliku nõuanderühma, et edendada koostööd, vahetust ja vastastikust õppimist liikmesorganisatsioonide⁶ vahel ja ka selleks, et saada eksperttagasisidet tööhõivepoliitika alaste algatuste kohta. Vaatamata aastate jooksul saavutatud tulemustele, jätab praegune koostöömudel paljuski soovida.

Riiklike tööturuasutuste osalemine koostöömeetmetes on endiselt vabatahtlik, mis takistab varakult tuvastada tööturuasutuse puudulikku tegevust ja sellest tulenevaid potentsiaalseid tööturu struktuuriprobleeme. Puudub aruandlusmehhanism, mistõttu ei ole võimalik riiklikke ja ELi tasandi poliitikakujundajaid korrapäraselt teavitada olemasolevatest tavadest tulemuste võrdlemise ja vastastikuse õppimise alal.

Seni ei ole tulemusi andnud ka püüded muuta tööturuasutused paremini võrreldavaks neid ärimudelite alusel liigitades. Tulemuste võrdlemist ja vastastikust õppimist seostatakse vähe ja mitte järjepidevalt ning tõendid, millel põhinevad olemasoleva vastastikuse õppimise programmi meetmed, ei ole teaduslikult põhjendatud. Vastastikuse õppe meetmetes osaleb vaid vähesel arvul tööturuasutusi, mistõttu tulemused ei ole piisavalt ulatuslikult levinud.

Kui eesmärgiks on, et riiklikest tööturuasutustest saavad õppivad organisatsioonid, kes panustavad tööhõivekomitee tegevusse, peavad nad muutma oma ärimudelid, -strateegiad ja -menetlused muutustega kiiresti kohanevateks. Hiljutises dokumendis riiklike tööturuasutuste strateegia kohta aastani 2020⁷ määratles riiklike tööturuasutuste võrgustik viis muutusivajavat, strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamiseks olulist valdkonda: i) luua side nõudluse poolega; ii) võtta juhiroll koostöö ja partnerlussuhete kaudu; iii) arendada oskustele suunatud meetmeid; iv) võtta eesmärgiks aktiveerimispoliitika tulemuste jätkusuutlikkus; v) edendada karjäärivõimalusi.

Käesoleva õigusakti ettepanekuga soovitakse laiendada, tugevdada ja ühtlustada töösolevaid algatusi, et neist saaksid kasu kõik riiklikud tööturuasutused. Ettepanek riiklike tööturuasutuste koostöö tõhustamise kohta on ühise tegevuse kava, mille eesmärk on ajakohastada tööturuasutused ja võimestada need ühtse tulemusliku töö kaudu leidma lahendusi praegusele majanduse madalseisule.

Tugeval õiguslikul alusel põhinev riiklike tööturuasutuste Euroopa võrgustik võimaldab rakendada suuremal arvul igakülgselt koordineeritud meetmeid ja annab kogu tegevusele legitiimsuse. Ametlikult kinnitatud struktuur annab võrgustikule suurema potentsiaali panustada innovatiivsetesse, tõenditel põhinevatesse rakendusmeetmetesse kooskõlas strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega. Samuti aitab see ellu viia tööturuprojekte, mida rahastab Euroopa Sotsiaalfond. Käesolev algatus saaks aidata saavutada suuremat kulutasuvust.

Käesoleva otsusega loodav riiklike tööturuasutuste võrgustik rakendaks algatusi stimuleeriva meetmena, mis on kavandatud liikmesriikide koostöö parandamiseks tööhõive valdkonnas. Need täiendaksid riiklike tööturuasutuste koostöömeetmeid EURESe raames kooskõlas ELi toimimislepingu artiklitega 45 ja 46.

⁶ Rühma kuuluvad ELi liikmesriikide, Norra, Islandi ja Liechtensteini (EMA) riiklikud tööturuasutused.

⁷ Riiklike tööturuasutuste panus strateegiasse „Euroopa 2020”. 2012. aasta dokument: Riiklike tööturuasutuste 2020. aasta strateegia.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Kooskõlas tõenditel põhineva poliitikakujundamise suurema tähtsustamisega on käesoleva ettepaneku koostamisel tuginetud mitmele hindamisele ja huvirühmadega peetud konsultatsioonidele.

Olulisemad olid järgmistel teemadel: riiklike tööturuasutuste ärimudelid,⁸ tulemuste mõõtmissüsteemid ja tööalane geograafiline liikuvus,⁹ riiklike tööturuasutuste roll turvalise paindlikkuse tagamisel,¹⁰ nende roll tööjõu oskuste vajaduste prognoosimisel ja inimestele uueks töökohaks vajalike oskuste andmisel¹¹. Arvesse on võetud ka riiklike tööturuasutuste vastastikuse õppimise programmi¹² ja kriisile reageerimise küsimustiku (2009–2013)¹³ tulemusi, samuti praeguse, komisjoni kaasrahastatava võrdlusuuringute projekti¹⁴ tulemusi.

Riiklike tööturuasutuste võrdlusuuringute algatuse tulevikku arutati mitu korda 2012. ja 2013. aastal praeguses tööturuasutuste nõuanderühmas. Käesoleva ettepaneku põhielementide asjus konsulteeriti nõuanderühmaga 2013. aasta märtsis ja mais. Paluti kommenteerida ettepaneku võimalikke eesmärgi, algatusi ja poliitikavalikuid.

Jaanuaris 2013 avaldas nõuanderühm aruteludokumendi Euroopa riiklike tööturuasutuste vastastikuse võrdlemise koondprogrammi kohta (*Towards an integrated European Public Employment Services bench-learning initiative*). Seda dokumenti arutati tööhõive- ja sotsiaalministrite mitteametlikul kohtumisel ja tööhõivekomitees. Tööhõive- ja sotsiaalministrite mitteametlikul kohtumisel tõdeti, et tihedam ja konkreetsem koostöö riiklike tööturuasutuste vahel aitaks kaasa heade tavade tõhusamale vahetusele, ning paluti esitada üksikasjalik ettepanek vastastikuse võrdlemise algatuse kohta¹⁵.

Eespool nimetatud konsultatsioonide ja uuringute põhjal on huvirühmad ühisel nõul, et on vaja tõhustada riiklike tööturuasutuste koostööd. Kõik riiklikud tööturuasutused peaksid võrgustiku töös aktiivselt osalema. Laialdast toetust leidis ka kava laiendada võrdlusmehhanismi ulatust ning ettepanek siduda see paremini vastastikuse õppimise meetmetega.

Riiklikud tööturuasutused on ka õigeaegselt ja läbipaistval viisil olnud kaasatud käesoleva otsuse komisjoni tööprogrammis 2013–2014 teatavakstegemisele eelnenud perioodil, samuti siinkohal esitatud teksti põhjalikus ettevalmistamises. Nende seisukohad on saanud nii kirjalikus vormis kui ka avatud arutelude käigus ning neid on võetud arvesse otseselt neile

⁸ Riiklike tööturuasutuste ärimudelid, Euroopa tööalase liikuvuse labor 2012.

⁹ Riiklike tööturuasutuste mõõtmissüsteemid ja geograafiline tööalane liikuvus, Ecorys 2012.

¹⁰ The role of the Public Employment Services related to 'Flexicurity' in the European Labour Markets, Taani tehnoloogiainstituut, 2009

¹¹ Anticipating skill needs of the labour force and equipping people for new jobs - Which role for Public Employment Services in early identification of skill needs and labour up-skilling? Taani tehnoloogiainstituut, 2010

¹² Riiklike tööturuasutustevaheline dialoog on Euroopa Komisjoni vastastikust õppimist toetav programm riiklikele tööturuasutustele. Lisateave kättesaadav:

¹³ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=964&langId=en>

¹⁴ Tööturuasutuste küsimustik kriisile reageerimise kohta 2010–2013, Euroopa tööalase liikuvuse labor.

¹⁵ Riiklike tööturuasutuste võrdlusuuringute projekt on vabatahtlik, seda kaaasrahastab PROGRESS.

Lisateave aadressil: <http://www.pes-benchmarking.eu/english/about.asp?IdPageLv=1>

Tööhõive- ja sotsiaalministrite mitteametlik kohtumine Dublinis 7. ja 8. veebruaril 2013.

huvipakkuvates põhiaspektides, st võrgustiku algatused/meetmed, võrgustiku juhtimisstruktuur, komisjoni roll, koostöö muude tööturuteenuste pakkujatega, koostöö nõukoguga, eriti tööhõivekomiteega.

Kuna käesoleval õigusakti ettepanekul on peamiselt kaudne mõju ning et põhilised tulemuste võrdlemist ja vastastikust õppimist puudutavad tehnilised üksikasjad nähakse ette delegeeritud õigusaktiga, ei peetud mõjuhindamise koostamist proportsionaalseks. Samuti ei eeldata mõju eelarvele.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

ELi õigus võtta meetmeid tuleneb ELi toimimise lepingu artiklist 149, kus on öeldud, et Euroopa Parlament ja nõukogu võivad „võtta stimuleerivaid meetmeid, mis on kavandatud riikide koostöö soodustamiseks ning nende tööhõivealase tegevuse toetamiseks algatuste abil, mille eesmärk on teabe ja parimate tavade vahetuse arendamine, võrdleva analüüsi ja nõuannete pakkumine, samuti uudse lähenemise soodustamine ja kogemustele hinnangu andmine, eriti kasutades katseprojekte.”

Liidu meetmed on õigustatud ka seepärast, et õigusakti ettepanek riiklike tööturuasutuste koostöö tõhustamise kohta aitab saavutada ELi lepingu eesmärgi, eriti täieliku tööhõive eesmärgi (ELi lepingu artikkel 3).

Riiklike tööturuasutuste koostöö tõhustamise ettepanek tervikuna on stimuleeriv meede artikli 149 tähenduses. Võttes arvesse kavandatava stimuleeriva meetme laadi, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus kõige asjakohasem õigusakti valik.

Tugevdatud koostöö, mis põhineb riiklike tööturuasutuste stimuleerimisel, et nad tegutseksid üheskoos konkreetsete algatuste raames, on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, sest eesmärk on aidata liikmesriikidel ajakohastada riiklikke tööturuasutusi praeguse majanduslanguse kontekstis ning saavutada strateegia „Euroopa 2020” tööhõivealane eesmärk.

Üldiselt on riiklike tööturuasutuste töö koordineerimine valdkond, kus liidu sekkumine annab lisaväärtust võrreldes liikmesriikide eraldi võetud meetmetega. Riiklikel tööturuasutustel on kohustus tegutseda riigi huve ja prioriteete järgides. Nad tavaliselt ei suhtle omavahel ELi tasandil. Tulemuste võrdlemine ja vastastikune õppimine ELi tasandil annab lisaväärtust sarnastele väiksema ulatusega meetmetele, mille alusel vaid vähesed riiklikud tööturuasutused sooviksid korraldada koostööd ELi tasandil.

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, sest kavandatud on riiklike tööturuasutuste tööd stimuleeriv meede, mille kestus piirdub strateegia „Euroopa 2020” ajakavaga, nagu on ette näinud nõukogu.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjoni mitmeaastase finantsraamistiku ettepanek hõlmab ettepanekut 958,19 miljardi euro kohta Euroopa Liidu sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni programmi tarvis aastateks 2014–2020. Riiklike tööturuasutuste koostöö tõhustamist on ette nähtud rahastada Euroopa Liidu sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni programmi/programmi PROGRESS tööhõive valdkonna alt. Esialgu on ülalkirjeldatud stimuleeriva meetme tarvis ette nähtud 4 miljonit eurot aastas. Ligikaudu 3 miljonit eurot on kavandatud võrdlemise ja vastastikuse õppimise meetmete jaoks, on kavas avaldada mitu pakkumiskutset. Kuni 1 miljon eurot läheb

tõenäoliselt võrgustiku kohtumistele ja riiklikke tööturuasutusi käsitlevatele teaduslikele uuringutele.

Õigusakti ettepanek ei mõjuta eelarvet ega nõua täiendavaid inimressursse. Komisjoni töötajad, kes tööhõive peadirektoraadis praegu riiklike tööturuasutuste küsimustega tegelevad (täistööajale taandatud töötajate arvuga 2,5), moodustavad võrgustiku sekretariaadi.

5. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID

Õigusakti ettepanek sisaldab sätet komisjonile volituste andmise kohta võtta vastu delegeeritud õigusakte. See puudutab eelkõige sellise delegeeritud õigusakti vastuvõtmist, millega pannakse paika tulemuste võrdlemise ja vastastikuse õppimisega seotud algatuste üldine raamistik.

Seda liiki õigusakti valik on põhjendatud, sest delegeeritud õigusaktiga täiendatakse alusakti mitteolulist laadi üksikasjadega, milleks käesoleval juhul on tulemuste võrdlemise ja vastastikuse õppimisega seotud algatuste üldine raamistik.

Üldine raamistik hõlmab võrdlussüsteemi tehnilisi elemente, nagu metoodika, peamised kvantiteedi- ja kvaliteedinäitajad, millega hinnata riiklike tööturuasutuste eri ärimudelite, protsesside, tulemuslikkuse ja vahendite väljundeid, tulemusi, mõju ja kulu. Selles kehtestatakse riiklikele tööturuasutustele nõuded andmete esitamiseks igakuiselt ja/või iga-aastaselt, vastastikuse õppimise koondprogrammide elluviimise meetodid, nagu töötoad, vastastikused eksperdihinnangud, tehniline abi ja õppereisid, ning vastavates meetmetes osalemise tingimused.

Andmekogumine ja võrdlussüsteemi analüüs on kavas korraldada välisteenusena. Sellesse kaasatakse ka riiklikud tööturuasutused, et tagada nende vastutus võrdlussüsteemi toimimise eest.

Loodetakse, et praegusi vabatahtlikke riiklike tööturuasutuste võrdlusprojekte saab suurel määral kasutusele võtta, kui riiklikud tööturuasutused ise sellega nõustuvad. On olemas aegread mitme näitaja kohta, kus on mõõdetud tööotsijate tööle suundumist, näiteks pärast töötaolekut, mitte väga pikaajalist töötaolekut ja ka pärast koolitusmeetmeid. Mitu näitajat mõõdavad juurdepääsu vabadele töökohtadele ja sobivate kandidaatide leidmist, samuti tööotsijate ja tööandjate rahulolu pakutavate teenustega.

Tuleb leida veel näitajaid ja taustategureid, mis võimaldaksid hinnata, millises vastastikuses sõltuvuses on ärimudelid ja protsessid konkreetse tulemuse saavutamiseks.

Üldise raamistikuga määratakse kindlaks võrdlemise ja vastastikuse õppimise programmi enamik elemente. Tehnilised üksikasjad, mis aja jooksul muutuda võivad, esitatakse riiklike tööturuasutuste võrgustiku iga-aastases töökasas.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

riiklike tööturuasutuste koostöö tõhustamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 149,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
pärast õigusakti eelnõu esitamist riikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹⁶
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,¹⁷
tegutsedes seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) 17. juunil 2010 kinnitas Euroopa Ülemkogu¹⁸ komisjoni ettepaneku tööhõive ja majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020”¹⁹ kohta. Ülemkogu pooldas asjakohaste ELi vahendite ja poliitikavaldkondade täielikku kasutuselevõttu, et toetada ühiste eesmärkide saavutamist, ja tegi liikmesriikidele ettepaneku tõhustada koordineeritud tegutsemist. Riiklikel tööturuasutustel on keskne roll strateegias „Euroopa 2020” seatud eesmärgi – 75 %-line tööhõivemäär 20 kuni 64 aastaste naiste ja meeste hulgas aastaks 2020 – saavutamises.
- (2) ELi lepingu artiklis 45 on sätestatud töötajate vaba liikumine liidus, artikliga 46 on ette nähtud meetmed selle vabaduse ellu viimiseks, eelkõige riiklike tööturuasutuste tiheda koostöö tagamise teel. Käesoleva otsusega loodav riiklike tööturuasutuste võrgustik hõlmab lisaks geograafilise liikuvuse üldaspektidele arvukalt eri eesmäärke ja algatusi, mis stimuleerivate meetmete vormis aitavad parandada liikmeriikide koostööd tööhõive valdkonnas. Seepärast on ELi lepingu artikkel 149 käesoleva otsuse jaoks asjakohane õiguslik alus.
- (3) Nõukogu võttis 21. oktoobril 2010 kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 148 lõikega 4 vastu tööhõivepoliitika suunised. Need koondsuunised aitavad liikmesriikidel koostada riiklikke reformikavasid ja neid ellu viia. Tööhõivesuunised on aluseks nõukogu poolt vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikele 4 antavatele riigipõhiste soovitustele. Viimastel aastatel on suunistesse lisatud konkreetseid soovitusi riiklike tööturuasutuste toimimise ja võimekuse kohta, samuti liikmesriikide tööturupoliitika tõhususe kohta.

¹⁶ ELT C ..., ..., lk

¹⁷ ELT C ..., ..., lk

¹⁸ Dok EUCO 13/10, 17. juuni 2010

¹⁹ Komisjoni teatis „Euroopa 2020. aastal – Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia.”, KOM(2010) 2020, 3 märts 2010.

- (4) Nende soovitude koostamisele aitaksid kaasa põhjalikum tõendusmaterjal ja tagasiside edukalt rakendatud meetmete kohta ning liikmesriikide tööturuasutuste koostöö. Selleks peaks käesoleva otsusega loodav riiklike tööturuasutuste võrgustik ellu viima konkreetseid algatusi, nagu ühtsed tõenditel rajanevad võrdlussüsteemid, nendega seonduvad vastastikuse õppimise meetmed, võrgustiku liikmete vastastikune abi ning strateegilised meetmed riiklike tööturuasutuste ajakohastamiseks. Võrgustiku ja selle eri liikmete käsutuses olevat spetsiifilist teavet tuleks tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu ning tööhõivekomitee taotluse korral kasutada tööhõivepoliitika arengut iseloomustavate andmete esitamiseks.
- (5) Tööhõive- ja sotsiaalministrite mitteametlikul kohtumisel tõdeti, et tihedam ja konkreetsem koostöö riiklike tööturuasutuste vahel aitaks kaasa heade tavade tõhusamale vahetamisele, ning paluti esitada üksikasjalik ettepanek vastastikuse võrdlemise algatuse kohta²⁰.
- (6) Käesoleva otsusega loodav riiklike tööturuasutuste võrgustik peaks vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 150 tegema tihedat koostööd tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukoguga ning panustama sellesse faktilise tõendusmaterjali ja rakendusaruannete esitajana. Riiklike tööturuasutuste võrgustiku tööd vahendab nõukogule tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu. Eriti vajalikud on riiklike tööturuasutuste võrgustikku koondunud teave tööhõivepoliitika toimimise kohta ja tööturuasutuste võrdlev analüüs, mis on sisendiks nii riikliku kui ka liidu tasandi poliitikakujundajatele tööhõivepoliitika hindamisel ja kavandamisel.
- (7) Riiklike tööturuasutuste võrgustik peaks kaasa aitama tööhõivepoliitika alaste algatuste elluviimisele, nt nõukogu soovitus noortegarantii loomise kohta²¹. Võrgustik võiks samuti toetada algatusi, mis on mõeldud hõlbustama üleminekut haridus- ja koolitusasutusest tööellu, sh oskuste ja kvalifikatsioonide suuremat läbipaistvust tagades.
- (8) Riiklike tööturuasutuste võrgustik peaks tugevdama koostööd oma liikmete vahel, arendama ühisalgatusi, mille eesmärk on teabe- ja heade tavade vahetus kõigis tööturuasutuste tegevusvaldkondades, teostama võrdlevat analüüsi ja nõustama, samuti edendama uudseid tööturuteenuste osutamise viise. Sellise võrgustiku abil on võimalik teha kõiki riiklikke tööturuasutusi kaasavat, tõenditel põhinevat ja tulemustele orienteeritud võrdlusanalüüsi, tänu millele selgitatakse välja parimad tavad. Sellise tulemusele toetudes peaksid võrgustiku liikmed olema võimelised oma spetsiifilistes valdkondades välja töötama tööturuteenuste struktuuri ja pakkumise korralduse. Võrgustiku algatused peaksid parandama tööturuasutuste tulemuslikkust ja tõstma avaliku sektori kulutuste tasuvust.
- (9) Selleks et kehtestada tulemuste võrdlemise ja vastastikuse õppimisega seotud algatuste üldine raamistik, tuleks komisjonile kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 anda õigus võtta vastu õigusakte, et kindlaks määrata võrdlussüsteemide ja vastastikuse õppimise meetmete tehnilised elemendid. See hõlmaks järgmist: meetodika, peamised kvantiteedi- ja kvaliteedinäitajad, millega hinnata riiklike tööturuasutuste toimimist, vastastikuse õppimise koondprogrammide õppemeetodid ning algatustes osalemise tingimused. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistustöö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas

²⁰ Tööhõive- ja sotsiaalministrite mitteametlik kohtumine Dublinis 7. ja 8. veebruaril 2013.

²¹ Nõukogu soovitus noortegarantii loomise kohta (7123/13).

ekspertide, eriti riiklike tööturuasutuste ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjakohaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (10) Kuna riiklikud tööturuasutused on ärimudeli, ülesannete ja teenusepakkumise korralduse poolest erinevad, määrab iga liikmesriik oma tööturuasutuste juhtivtöötajate seast ise ühe esindaja riiklike tööturuasutuste võrgustiku nõukogusse. Võimaluse korral peaks nõukogusse määratud liige esindama seal ka teisi asjaomase liikmesriigi tööturuasutusi. Määratud liikmetel peaksid olema volitused langetada otsuseid neid lähetanud organisatsioonide nimel. Selleks et tagada kõigi riiklike tööturuasutuste kaasamine, peaksid võrgustiku kõik ettevõtmised olema avatud osalemiseks kõikidel tasanditel.
- (11) Riiklike tööturuasutuste võrgustik peaks õppima praeguse mitteametliku, aastast 1997 komisjoni toetusel töötanud EL/EEA tööturuasutuste nõuanderühma kogemustest ja astuma selle asemele. Käesoleva otsuse koostamisel on selle rühma seisukohti arvesse võetud.
- (12) Peamised tegevusvaldkonnad, mis kõnealune mitteametlik eksperdirühm oma dokumendis riiklike tööturuasutuste strateegia kohta aastani 2020²² määratles, tuleks võtta rakendussuunistena riiklike tööturuasutuste ajakohastamise ja tugevdamise kava aluseks.
- (13) Riiklike tööturuasutuste võrgustik peaks olema kõigile liikmetele kasulik, võimaldades vastastikust abi ja tuge asutuste struktuuri ja teenusepakkumise ajakohastamisel ning tõhustades koostööd, eriti teadmistevahetust, õppekäike ja töötajate vahetust.
- (14) Riiklike tööturuasutuste võrgustikku ja selle algatusi tuleks rahastada sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni programmi PROGRESS/tööhõive valdkonna alt eelarvepädeva institutsiooni määratud assigneeringute piires.
- (15) Selliste projektide jaoks, mis kavandatakse võrgustiku või vastastikuse õppimise meetmete raames ja seejärel rakendatakse eri riikide tööturuasutustes, on liikmesriikidel võimalik rahastamist saada Euroopa Sotsiaalfondist, regionaalarengufondist ja algatuse „Horisont 2020” eelarvest.
- (16) Komisjon võtab võrgustiku loomiseks vajalikud haldusmeetmed,

²²

Riiklike tööturuasutuste panus strateegiasse „Euroopa 2020”. 2012. aasta dokument: Riiklike tööturuasutuste 2020. aasta strateegia.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1 ***Võrgustiku loomine***

Kogu ELi hõlmav riiklike tööturuasutuste võrgustik (edaspidi „võrgustik”) luuakse ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020. Võrgustiku ülesanded on määratletud artiklis 3.

Võrgustikku kuuluvad

- (a) liikmesriikide nimetatud riiklikud tööturuasutused ja
- (b) Euroopa Komisjon.

Liikmesriigid, kus on autonoomsetes piirkondades asuvaid tööturuasutusi, tagavad, et need on võrgustiku algatustes asjakohaselt esindatud.

Artikkel 2 ***Eesmärgid***

Käesoleva otsusega stimuleeriva meetmena kavandatav võrgustik võimaldab:

- (a) rakendada aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat „Euroopa 2020” ja selle põhieesmärke, eriti tööhõivega seonduvat;
- (b) tõhustada ELi tööturu toimimist;
- (c) paremini tööturges integreerida;
- (d) suurendada geograafilist ja tööalast liikuvust;
- (e) võidelda sotsiaalse tõrjutuse vastu ja tuua tööturult tõrjutuid tagasi tööturule.

Artikkel 3 ***Võrgustiku algatused***

1. Võrgustiku ülesanded on eelkõige järgmised:

- (a) kavandada ja rakendada kogu Euroopat hõlmavad, riiklikele tööturuasutustele mõeldud tõendipõhised võrdlussüsteemid, kus kasutatakse kvantiteedi- ja kvaliteedinäitajad, et hinnata riiklike tööturuasutuste tulemuslikkust ja koguda tõendusmaterjali, mille alusel saab luua vastastikuse õppimise asjakohase mudeli; aktiivselt osaleda kõnealuste algatuste rakendamises, korraldades andme-, teadmiste ja tavade vahetust;
- (b) korraldada vastastikust abi partner- või rühmameetmete ja koostöö vormis, samuti teabe, kogemuste ja töötajate vahetusena; tagada toetus nõukogu poolt riiklike tööturuasutuste toimimise kohta antud riigipõhiste soovitude rakendamisele;
- (c) võtta vastu riiklike tööturuasutuste ajakohastamise ja tugevdamise põhimõte ning rakendada seda peamistes tegevusvaldkondades;
- (d) koostada aruandeid tööhõive valdkonnas nõukogu või komisjoni nõudmise korral ja ka omal algatusel;
- (e) aidata kaasa tööhõivepoliitika alaste algatuste rakendamisel;

- (f) võtta vastu ja viia ellu iga-aastane töökava, milles täpsustatakse töömeetodid, tulemused ja muud võrdlussüsteemide rakendamisega seotud üksikasjad.
2. Võrgustik kehtestab seoses artikli 3 lõike 1 punktides a ja b osutatud algatustega asjakohase aruandluskorra. Selle korra kohaselt peavad võrgustiku liikmed igal aastal võrgustikule aru andma.

Artikkel 4

Koostöö

Võrgustik teeb koostööd tööturu sidusrühmadega, sh muude tööturuteenuste osutajatega, kaasates neid võrgustiku meetmetesse ja kokkusaamistesse, samuti teabe- ja andmevahetusse.

Artikkel 5

Võrgustiku toimimine

1. Võrgustiku tegevust juhib nõukogu, kuhu iga liikmesriik nimetab oma tööturuasutuste juhtivtöötajate seast ühe liikme ja ühe asendusliikme. Komisjon määrab nõukogusse ühe liikme ja ühe asendusliikme. Vajaduse korral asendusliikmed asendavad liikmeid.
2. Nõukogu liikmete hulgast määratakse juhataja ja kaks asejuhatajat; võrgustikku esindab juhataja. Asejuhatajad asendavad juhatajat vajaduse korral.
3. Nõukogu võtab ühehäälselt otsusega vastu oma töökorra, millega nähakse ette muu hulgas otsuste langetamise kord nõukogus ning võrgustiku juhataja ja asejuhatajate ametisse määramise kord ja ametisoleku kestus. Nõukogu võtab enamushäälselt vastu võrgustiku iga-aastase töökava, otsustab töörühmade loomise ja võrgustiku kokkusaamiste töökeele üle; nõukogu kinnitab ka iga-aastase aruande, mis seejärel avaldatakse.
4. Nõukogu abistab sekretariaat, mis asub komisjonis ja on komisjoni moodustatud. Sekretariaat valmistab koostöös juhataja ja asejuhatajatega ette nõukogu koosolekud, iga-aastase töökava ja aruande.

Artikkel 6

Kõnealuse stimuleeriva meetme rahastamine

Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud üldised vahendid nähakse ette sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni programmist, mille iga-aastasteks assigneeringuteks annab loa eelarvepädev asutus finantsraamistiku piires.

Artikkel 7

Üldise raamistiku vastuvõtmine

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 8, et käsitleda tulemuste võrdlemise ja vastastikuse õppimisega seotud algatuste üldist raamistikku, nagu kirjeldatud artikli 3 lõikes 1, sealhulgas meetodikat, peamisi riiklike tööturuasutuste tulemuslikkuse hindamiseks vajalikke kvantiteedi- ja kvaliteedinäitajaid, vastastikuse õppimise koondprogrammide õppemeetodeid ning algatustes osalemise tingimusi.

Artikkel 8

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 7 osutatud volitused antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast.
3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artiklis 7 osutatud delegeeritud volituse igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. Otsus ei mõjuta juba kehtivate delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Delegeeritud õigusakt, mis on vastu võetud kooskõlas artikliga 7, jõustub ainult juhul, kui ei Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile või nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.

Artikkel 9 ***Läbivaatamine***

Neli aastat pärast käesoleva otsuse jõustumist esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele aruande selle kohaldamise kohta. Aruandes tuleb eelkõige hinnata, kui suur on olnud võrgustiku panus artiklis 2 nimetatud eesmärkide saavutamisse ja kas võrgustik on oma ülesanded täitnud.

Artikkel 10 ***Adressaadid***

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja